

Bruxelles, den 14. juni 2024
(OR. en)

10984/24

JAI 993
COPEN 312
DROIPEN 176
CATS 58
FREMP 298

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	10000/24
Vedr.:	Rådets konklusioner "Fremtiden for EU's strafferet: anbefalinger og vejen frem"

På samlingen den 13.-14. juni 2024 godkendte Rådet (retlige og indre anliggender) et sæt rådskonklusioner om fremtiden for EU's strafferet: anbefalinger og vejen frem. Teksten som godkendt af Rådet findes i bilaget.

Rådets konklusioner**"Fremtiden for EU's strafferet: anbefalinger og vejen frem"****Indledning**

- a) Udviklingen af Den Europæiske Unions strafferet og de principper, der gælder for den, er blevet drøftet i flere årtier, både i institutionerne og blandt akademiske eksperter¹. Drøftelserne tog fart i tiden op til ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten, som indførte nye retsgrundlag for EU's strafferet. Et sæt særlige rådskonklusioner om modelbestemmelser til brug for Rådets drøftelser om strafferet blev godkendt den 27. november 2009², og Kommissionens meddelelse³ "På vej mod en EU-politik på det strafferetlige område: Strafferetlig lovgivning til sikring af en effektiv gennemførelse af EU's politikker" fulgte i 2011. Europa-Parlamentets beslutning af 22. maj 2012 om en EU-tilgang til straffelovgivning blev vedtaget i 2012⁴.
- b) En lang række EU-instrumenter på det strafferetlige område er siden da blevet vedtaget på basis af retsgrundlaget i artikel 82 og 83 i TEUF, der blev indført med Lissabontraktaten. Disse instrumenter har f.eks. vedrørt kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension (artikel 83, stk. 1, i TEUF), indført foranstaltninger til at sikre effektiv gennemførelse af EU's politikker (artikel 83, stk. 2, i TEUF) og indført strafferetspleje (artikel 82 i TEUF). Derudover blev Eurojustforordningen vedtaget på grundlag af artikel 85 i TEUF, og den banebrydende Europæiske Anklagemyndighed blev oprettet på grundlag af artikel 86 i TEUF.

¹ Jf. f.eks. The Manifesto on European Criminal Policy fra 2009 (www.crimpol.eu) og A Manifesto on European Criminal Procedure Law fra 2013 (www.zis-online.com).

² ST 16542/2/09.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A52011DC0573>.

⁴ EUT C 264 E af 13.9.2013, s. 7.

- c) Rådet og Parlamentet i deres egenskab af medlovgivere og Kommissionen har gennem hele perioden bestræbt sig på at sikre den højest mulige kvalitet af straffelovgivningen. I denne henseende har følgende betragtninger vist sig at være særlig vigtige i forbindelse med materiel strafferet:
- at EU-lovgiver bør sikre, at de i fællesskab vedtagne strafferetlige principper, f.eks. legalitetsprincippet og princippet om, at strafferetten kun bør anvendes som en sidste udvej (ultima ratio), og beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder generelt respekteres fuldt ud
 - at den interne sammenhæng i EU's strafferet sikres
 - at EU's strafferetlige instrumenter respekterer medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner og giver dem den nødvendige fleksibilitet til at gennemføre dem på en måde, der ikke griber ind i systemet og sammenhængen i national strafferet.

Med hensyn til strafferetspleje har de vigtigste interesser på tværs været at sikre, at EU-instrumenterne letter det retlige samarbejde i straffesager, samtidig med at medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner respekteres, og at de er i overensstemmelse med medlemsstaternes forpligtelser i henhold til folkeretten, herunder Europarådets relevante konventioner.

- d) Det er imidlertid blevet klart, at de mange forslag med strafferetlige elementer på forskellige politikområder gør det vanskeligt for medlovgiverne at sikre, at der systematisk og fuldt ud tages hensyn til alle disse aspekter.
- e) Nu i overgangen mellem to valgperioder synes det at være betimeligt at behandle fremtiden for EU's strafferet på en tværgående måde, så kvaliteten af straffelovgivningen kan forbedres.

Rådets konklusioner

Generelle betragtninger

1. Den Europæiske Union er forpligtet til at sikre, at dens handlinger på det strafferetlige område respekterer de specifikke principper, der gælder på dette område, såsom legalitetsprincippet og ultima ratio-princippet samt de generelle principper, dvs. princippet om kompetencetildeling, nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, som fastsat i artikel 4 i TEUF og i artikel 4 og 5 i TEU.
2. Navnlig bør der kun vedtages strafferetlige instrumenter og bestemmelser, når det er nødvendigt for at opfylde målet for disse instrumenter og bestemmelser, når dette mål ikke kan opfyldes på anden måde, og når der er et klart retsgrundlag for dem.
3. I overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning⁵ skal behovet for og hensigtsmæssigheden af ethvert strafferetligt instrument eller enhver strafferetlig bestemmelse være baseret på solid dokumentation. Som hovedregel kræver dette indgående konsekvensanalyser.
4. EU's strafferetlige instrumenter og bestemmelser, navnlig bestemmelser om sanktioner, strafansvar, jurisdiktion og forældelsesfrister, skal være klare og konsekvente.
5. EU's strafferetlige instrumenter og bestemmelser skal respektere medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner og udarbejdes på en måde, der gør det muligt for medlemsstaterne at gennemføre dem i det eksisterende nationale strafferetlige system, navnlig uden at det går ud over sammenhængen i den almindelige del.

⁵ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

Foranstaltninger, der skal træffes af Rådet

6. Rådet vil med udgangspunkt i ovennævnte rådskonklusioner fra 2009 om modelbestemmelser indlede arbejdet med at indføre moderniserede modelbestemmelser for EU's strafferet, navnlig for så vidt angår minimumsregler for sanktioner over for fysiske og juridiske personer, juridiske personers ansvar, skærpende og formildende omstændigheder, anstiftelse, medvirken og tilskyndelse samt forsøg, jurisdiktion, forældelsesfrister, adgang på nationalt plan til effektive og forholdsmæssige efterforskningsredskaber og statistiske data. Disse modelbestemmelser bør indgå i fremtidig EU-lovgivning, i det omfang det anses for nødvendigt for at behandle det enkelte emne, som de dækker, i et bestemt lovgivningsinstrument under hensyntagen til de forskellige retssystemer og retstraditioner.
7. Rådet opfordrer de EU-institutioner, der er involveret i lovgivningsproceduren, til at nå frem til en fælles forståelse om modelbestemmelser, der bygger på hovedprincipperne i EU's strafferet.
8. Når der er opnået enighed om modelbestemmelserne, vil Rådet fremme anvendelsen af dem under lovgivningsarbejdet, medmindre der er stærke og berettigede grunde til at afvige fra dem.
9. Sideløbende med arbejdet med at indføre moderniserede modelbestemmelser om materiel strafferet vil Rådet fortsætte overvejelserne om det fremtidige retlige samarbejde i straffesager.

Institutionelt

1. Rådet opfordrer Kommissionen til at fortsætte og styrke sin indsats
 - for at sikre, at ethvert forslag med et strafferetligt element er baseret på dokumentation for, at en sådan lovgivning er nødvendig og forholdsmæssig for at opfylde målene, og at den kun anvendes som en sidste udvej (ultima ratio)
 - for at udarbejde velforberedte og detaljerede konsekvensanalyser, herunder af virkningen af ethvert forslag vedrørende grundlæggende rettigheder, som stilles til rådighed, inden Rådet indleder behandlingen af forslaget.
2. Rådet opfordrer Kommissionen og Parlamentet til at tage hensyn til medlemsstaternes behov for at sikre sammenhæng og opretholde grundprincipperne i deres nationale retsordener i forbindelse med fremtidige lovgivningsmæssige forhandlinger.
3. Rådet opfordrer Kommissionen og Parlamentet til at indlede strukturerede og grundige fælles overvejelser af alle aspekter af fremtiden for EU's strafferet, herunder om styrkelse af den interne sammenhæng i EU's strafferet og dens sammenhæng med tæt forbundne instrumenter og muligheden for at have fælles modelbestemmelser.
4. De strukturerede fælles overvejelser, der er nævnt i foregående punkt, kan, hvis det er hensigtsmæssigt, også inddrage den akademiske verden, fagfolk og andre eksterne eksperter.
